

Αρείου Πάγου 1876/2005, Τμ. Β/Ι
Πηγή: ΕΕΔ 65/2006, σελ. 947

ΝΑΥΤΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ – ΜΕΣΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ

Ναυτεργατικό ατύχημα.- Είναι και η νόσος του εργαζομένου, συνεπεία της οποίας επήλθε ο θάνατος αυτού, εφ' όσον προήλθε ή επιδεινώθηκε, όχι από τη βαθμιαία εξασθένηση και φθορά του οργανισμού του, εξ αιτίας του είδους και της φύσεως της συμφωνημένης εργασίας, αλλά από την παροχή αυτής κάτω από ιδιαιτέρως εξαιρετικές και ασυνήθιστα δυσμενείς και ανώμαλες συνθήκες ή από την εξακολούθηση της απασχολήσεώς του, έστω και υπό κανονικές συνθήκες, μετά την εκδήλωση της νόσου, με αποτέλεσμα την επιδείνωσή της, αφού στην τελευταία περίπτωση ο εργοδότης, που οφείλει να ρυθμίζει τα της εργασίας κατά τρόπο που να προστατεύεται η ζωή και η υγεία των εργαζομένων, δεν μπορεί να αξιώσει τη συνέχιση της απασχολήσεως του ασθενούντος εργαζομένου και εάν δεν τον θέσει εκτός υπηρεσίας, παρ' όλο που γνωρίζει την εκδήλωση της νόσου, οι συνθήκες παροχής της εργασίας του καθίστανται εξαιρετικές και ασυνήθιστα δυσμενείς, προσλαμβάνοντας έτσι τον χαρακτήρα του βίαιου συμβάντος.- Λόγοι αναιρέσεως εκ της Κ.Πολ.Δ. 559 αριθμ. 11 (μη λήψη υπ' όψη επικληθέντων αποδεικτικών μέσων και εν προκειμένω δικαστικής ομολογίας).- Πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις ιδρύεται.

Κυριότερες διατάξεις: Κωδ.ν. 551/1915 άρθρο 1. Εισ. Ν.Α.Κ. άρθρο 38 Κ.Ι.Ν.Δ. (ν. 3816/1958) άρθρο 66. Α.Κ. άρθρο 662. Κ.Πολ.Δ. άρθρο 559 αριθμ. 11.

Πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος, κ. Θεόδ. Αποστολόπουλος
Εισηγητής, ο αεροπαγίτης, κ. Εμμ. Καλούδης
Δικηγόρος, ο κ. Ιωάν. Μπουντούρης

Κατά το άρθρο 559 αριθμ. 11 Κ.Πολ.Δ., αναίρεση επιτρέπεται και αν το δικαστήριο παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα, μεταξύ των οποίων και η ομολογία, που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν για την απόδειξη ή ανταπόδειξη ισχυρισμών που ασκούν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης. Για την ίδρυση του λόγου αυτού αρκεί και μόνη η ύπαρξη αμφιβολιών για το αν το δικαστήριο έλαβε υπόψη τα ως άνω αποδεικτικά μέσα, ενώ μόνο το γεγονός ότι δεν έγινε ειδική μνεία και χωριστή αξιολόγηση κάποιου αποδεικτικού μέσου δεν στοιχειοθετεί τον παραπάνω λόγο αναιρέσεως, εφόσον από το περιεχόμενο της αποφάσεως προκύπτει σαφώς ότι αυτό έχει ληφθεί υπόψη από το δικαστήριο. Εξάλλου, κατά την έννοια του άρθρου 1 του κωδ. ν. 551/1915, που παρέμεινε σε ισχύ με το άρθρο 38 Εισ.Ν.Α.Κ. και το άρθρο 66 του Κ.Ι.Ν.Δ. (ν. 3816/1958), εφαρμόζεται δε και στα ατυχήματα των ναυτικών, ατύχημα από βίαιο συμβάν κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την παροχή εργασίας είναι και η νόσος του εργαζομένου, συνεπεία της οποίας επήλθε ο θάνατος αυτού, εφόσον προήλθε ή επιδεινώθηκε, όχι από τη βαθμιαία εξασθένηση και φθορά του οργανισμού του, εξαιτίας του είδους και της φύσεως της συμφωνημένης εργασίας, αλλά από την παροχή αυτής κάτω από ιδιαίτερα εξαιρετικές και ασυνήθιστα δυσμενείς και ανώμαλες συνθήκες ή από την εξακολούθηση της απασχολήσεώς του, έστω και υπό κανονικές συνθήκες, μετά την εκδήλωση της νόσου, με αποτέλεσμα την επιδείνωσή της, αφού στην τελευταία περίπτωση ο εργοδότης, που οφείλει να ρυθμίζει τα της εργασίας κατά τρόπο που να

προστατεύεται η ζωή και η υγεία των εργαζομένων (άρθρο 662 Α.Κ.), δεν μπορεί να αξιώσει τη συνέχιση της απασχολήσεως του ασθενούντος εργαζομένου και αν δεν τον θέσει εκτός υπηρεσίας, παρότι γνωρίζει την εκδήλωση της νόσου, οι συνθήκες παροχής της εργασίας του καθίστανται εξαιρετικές και ασυνήθιστα δυσμενείς, προσλαμβάνοντας έτσι τον χαρακτήρα του βίαιου συμβάντος. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα κατωτέρω διαδικαστικά έγγραφα, τα οποία παραδεκτώς επισκοπεί ο Άρειος Πάγος (άρθρο 561 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.), προκύπτουν τα εξής: Οι αναιρεσίβλητοι με τις από 14.6.2001 προτάσεις τους, που κατέθεσαν κατά την πρωτόδικη συζήτηση, αλλά και τις από 21.5.2002 προτάσεις που κατέθεσαν στο Εφετείο ομολόγησαν, ότι στις 3 Αυγούστου 2000 ο Ε.Σ. πλησίασε τον πλοίαρχο και όλως εμπιστευτικά του ανακοίνωσε ότι έπασχε από τη νόσο του AIDS. Τη δικαστική αυτή ομολογία επικαλέσθηκαν οι αναιρεσειόντες με σχετικό λόγο εφέσεως ενώπιον του Εφετείου, για την απόδειξη των αγωγικών ισχυρισμών τους ότι παραβιάστηκαν οι ισχύοντες νόμοι, τα διατάγματα ή κανονισμοί για τους όρους ασφαλείας των εργαζομένων, άλλως ότι η ασθένεια του ως άνω ναυτικού συνιστά εργατικό ατύχημα, ενόψει του ότι ο πλοίαρχος, παρότι γνώριζε ήδη από την προαναφερόμενη ημερομηνία την εκδήλωση της νόσου από την οποία έπασχε ο ανωτέρω ναυτικός, δεν τον έθεσε αμέσως εκτός υπηρεσίας, αλλά συνέχισε να τον απασχολεί ως μάγειρο και θαλαμηπόλο με συνέπεια να επιδεινωθεί η ασθένειά του και να επέλθει ο θάνατος του στις 4.9.2000. Το Εφετείο, όμως, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, εκτίμησε μόνο σχετική με το θέμα αυτό ένορκη βεβαίωση του πλοίαρχου ενώπιον συμβολαιογράφου, την οποία δεν έκρινε πειστική, και δεν έλαβε υπόψη την ως άνω δικαστική ομολογία των αναιρεσίβλητων, ώστε να ερευνήσει αν η προκύπτουσα από αυτή παράλειψη του πλοίαρχου να θέσει τον νοσούντα ναυτικό εκτός υπηρεσίας μετέβαλαν τις κανονικές συνθήκες εργασίας του σε εξαιρετικές και ασυνήθιστα δυσμενείς. Επομένως, υπέπεσε στην πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθμ. 11 Κ.Πολ.Δ., κατά το βάσιμο περί αυτού δεύτερο λόγο της αναιρέσεως και πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, να παραπεμφθεί δε η υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο δικαστήριο που την εξέδωσε, αφού είναι δυνατή η συγκρότησή του από άλλους δικαστές (άρθρο 580 παρ.3 Κ.Πολ.Δ.). (Αναιρεί τη 1027/2002 απόφαση του Εφετείου Πειραιώς και παραπέμπει την υπόθεση προς εκ νέου εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο, που θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές).